

Hoe pak je een ravijn beet?

Gemeentelijke bezuinigingen: het gaat al snel over zwembad, bibliotheek en belastingverhoging

Gemeenten staan voor lastige keuzes: woonlasten laten stijgen of bezuinigen op zaken als zwembaden en jeugdhonken

18-02-2025 19:37 | Binnenland | Auteur

NOS Nieuws • Vrijdag 3 mei 2019, 04:50 • Aangepast vrijdag 3 mei 2019, 08:35

'Minder bibliotheken en hogere gemeentebelasting door duurdere zorg'

Gemeentelijk organisaties zijn complex. Je moet zorgen dat je beter inzicht krijgt in het functioneren ervan

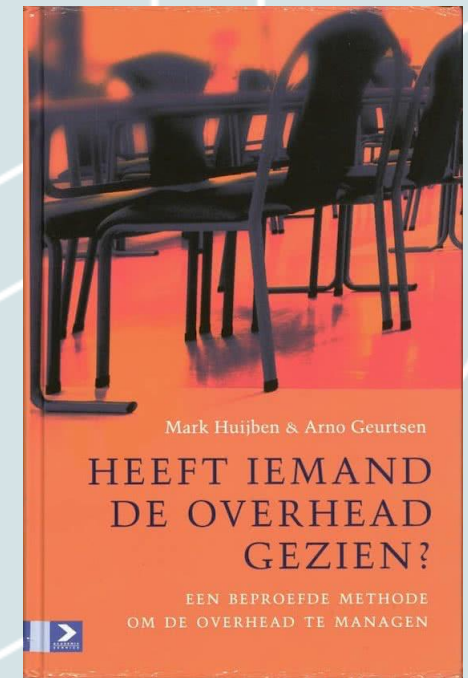
Wat zien we nu in het land gebeuren?

- Onderhoud openbare ruimte wordt teruggeschroefd.
- Schoolzwemmen verdwijnt.
- Aantal wethouders omlaag.
- Subsidies voor zwembaden en buurthuizen vervallen.
- Bewoners betrokken via vragenlijsten, informatieavonden en wijkgesprekken.
- Symbolische ingrepen nemen toe: fontein blijven uit, gras wordt minder vaak gemaaid.

Veel ruimte voor irrationele processen in organisaties

- Gevoel: bezuinigen schaadt onze organisatie.
- Maar: Omvang van afdelingen grotendeels gebaseerd op irrationele factoren:
 - Wie het breed heeft laat het breed hangen
 - Wet van Parkinson: taak kost zoveel tijd als ervoor beschikbaar is
 - Wet van Say: elk aanbod creëert zijn vraag
 - Schijnargumenten in discussies over overhead
 - Bij managementdenkers meer aandacht hiervoor

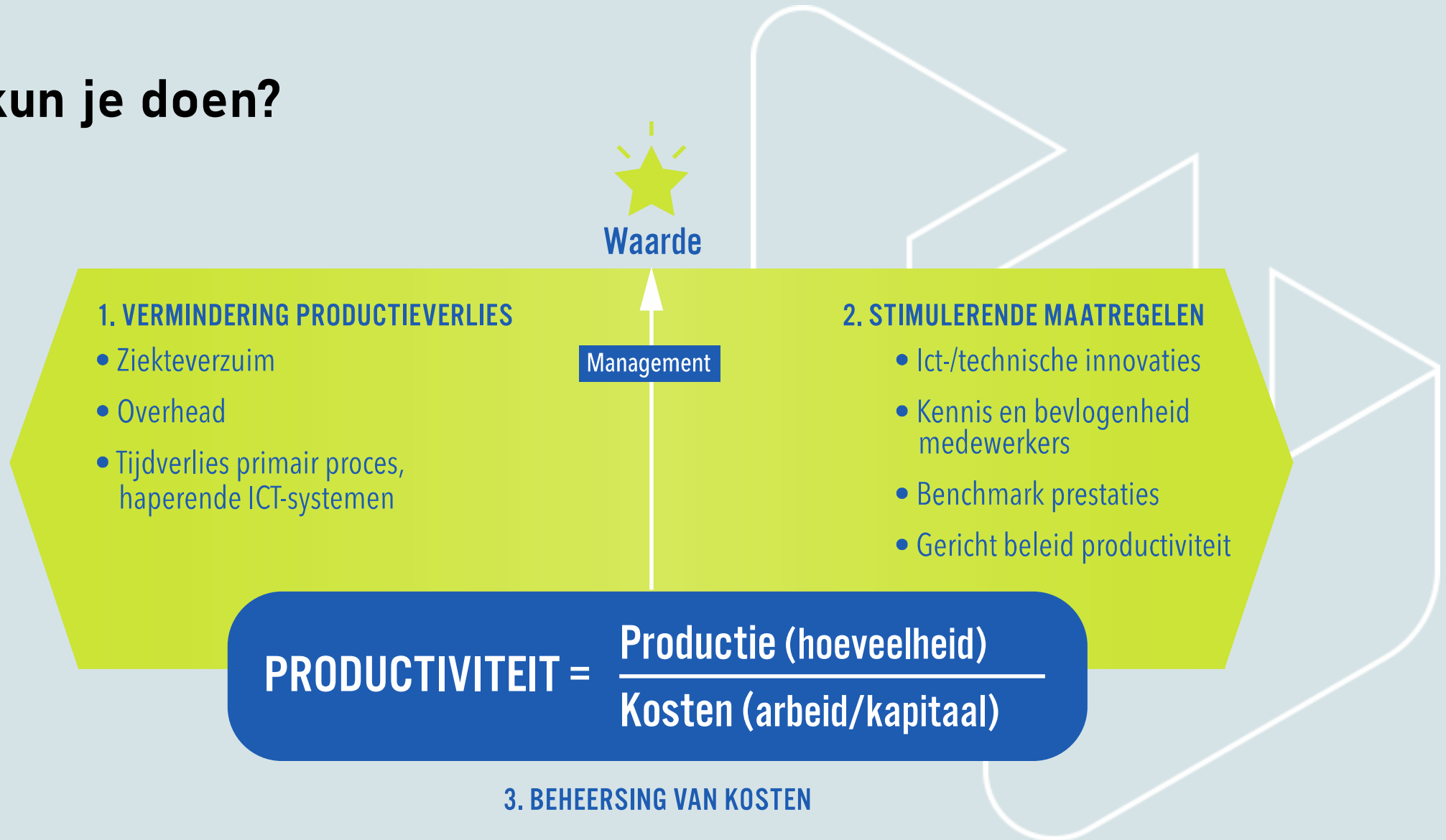

Wat kun je doen?

	Verbeteringen	Instrument
1 Verminderen productie-verlies	Beperken overhead, verhogen kwaliteit bedrijfsvoering	1 Meten omvang en kwaliteit 2 Benchmarks 3 Normeren 4 Vereenvoudigen organisatie 5 Stroomlijnen en digitaliseren processen
	Beperken ziekte-verzuim	Datagedreven reduceren van verzuim
	Reduceren tijdverlies primair proces, verkorten doorlooptijden	1 Formatie- en werklasteronderzoek 2 Analyseren variatie in doorlooptijden en achterhalen oorzaken
	Beperken van individuele dienstverlening	Borgen van waarde zonder een individuele dienst te hoeven leveren
2 Stimulerende maatregelen	Benchmarks prestaties en kosten	Deelname aan een sectorbenchmark, met het MT bespreken van de resultaten en vertalen naar acties
	ICT- en technische Innovaties	1 Ruimte bieden aan experimenten. Zie bijvoorbeeld het boek <i>Van indammen naar laten stromen</i> van Menno Spaan 2 Uitwisselen van innovaties met andere organisaties. Bijvoorbeeld met een innovatieplatform zoals www.winnovatie.nl
	Vergroten bevoegdheid en betrokkenheid medewerkers	Metten bevoegdheid en analyseren oorzaken. Bijvoorbeeld met behulp van het medewerkersonderzoek van Internet-spiegel/Effectory (zie ook hoofdstuk 3)
3 Beheersing kosten		1 Benchmarks van de kosten. Variërend van de 'kaasschaaf' tot het inzichtelijk maken van de kosten en toegevoegde waarde van processen 2 Target stellen (bijvoorbeeld minder stijging dan inflatie)

Wat kun je doen?

Bezuinigen, het spel en de cijfers

- **Spelers:** Politiek, concerncontroller, lijnmanagers (en medewerkers), communicatie, procesbegeleider.
- **Rol politiek:** Geeft richting en maakt keuzes, samenspel essentieel.
- **Kader:** Hoeveel moet bezuinigd worden?
Voorstellen:
 - Beter organiseren/ innoveren
 - Terugbrengen naar minimumniveau
 - Versterken maatschappelijke kracht
- **Risico's:** Strategisch spelgedrag
- **Bronnen:** benchmarks, financiële analyses, kritische bijeenkomsten, innovaties, nadenken over eigen werk,...

Benchmark Venster voor Bedrijfsvoering: enkele screenshots

Referentiegroep samenstellen

Referentiegroep
Zelf samenstellen

Referentiegroep (250)

Jouw gemeente
Aa en Hunze
Jaar
2023

Referentiegroep

Door het hele dashboard heen, kun je je eigen gemeente vergelijken met een referentiegroep. De referentiegroep kun je op elke pagina samenstellen door gemeenten aan te klikken in de *slicer* rechtsbovenin. Een uitgebreidere manier om een referentiegroep samen te stellen is via deze speciale 'referentiegroep-pagina'.

Uitleg

Op deze pagina kun je je eigen referentiegroep samenstellen. Met de filters kun je de referentiegroep verkleinen, zodat het selecteren gemakkelijker wordt.

In de kaart hiernaast zie je de huidige selectie.

Huidige selectie

Inwoneraantalgroep

☐ Alles selecteren

☒ <25k

☒ 25k - 50k

☐ 50k - 100k

☐ >100k

☐ G4

Inwoneraantal

982 49524

Provincie

☐ Alles selecteren

☐ Drenthe

☐ Flevoland

☐ Fryslân

☐ Gelderland

☐ Groningen

☐ Limburg

☐ Noord-Brabant

☐ Noord-Holland

☐ Overijssel

☐ Utrecht

☐ Zeeland

☐ Zuid-Holland

R

☒ Aa en Hunze

☐ Aalsmeer

☐ Aalten

☐ Achtkarspelen

☐ Alblasserdam

☐ Albrandswaard

☐ Alkmaar

☐ Almelo

☐ Almere

☐ Appingedam

☐ Asten

☐ Baarle-Nassau

☐ Baarn

☐ Barendrecht

☐ Bedum

☐ Beek

☐ Beekdaelen

☐ Beemster

☐ Beesel

☐ Berg en Dal

☐ Bergeijk

☐ Bergen (L.)

☐ Bergen (NH.)

☐ Berkelland

☐ Bernheze

☐ Best

☐ Beuningen

☐ Beverwijk

☐ Binnenmaas

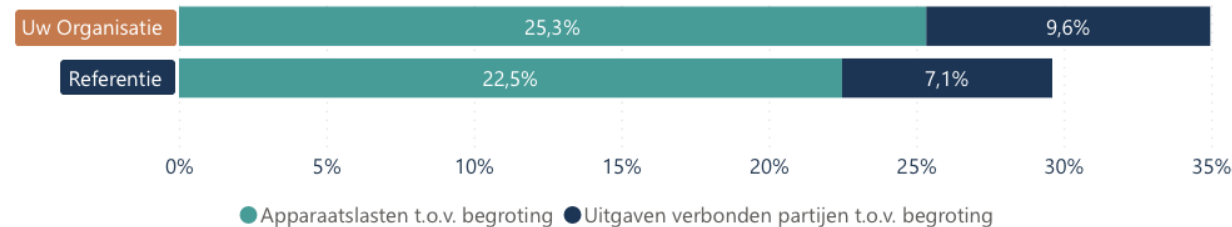
☐ Bladel

☐ Blaricum

Onderdelen gemeentelijke organisatie vergeleken

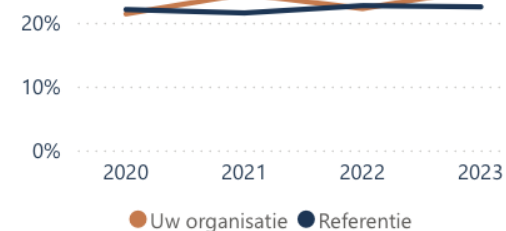
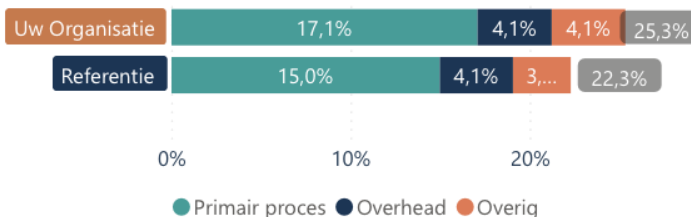
Verhouding apparaatslasten en verbonden partijen

Eenheid: %

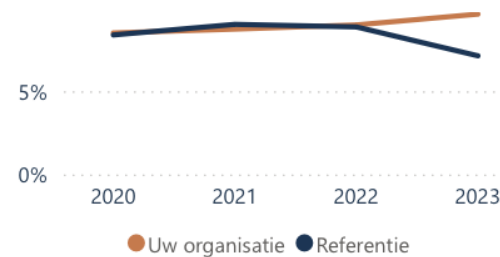
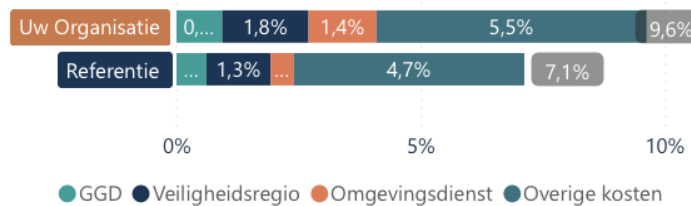
Opbouw apparaatslasten

Eenheid: %

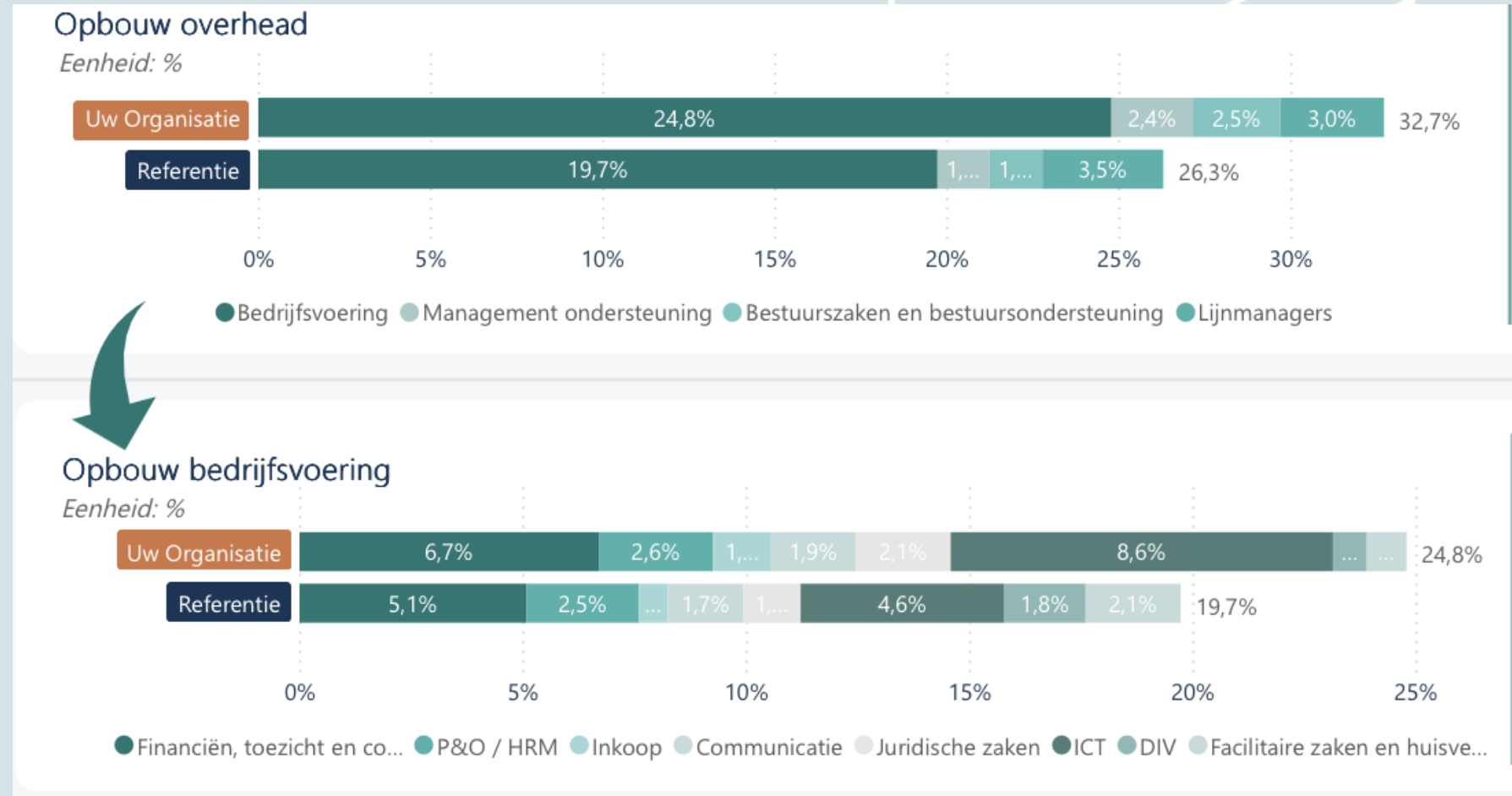

Uitgaven verbonden partijen

Eenheid: %

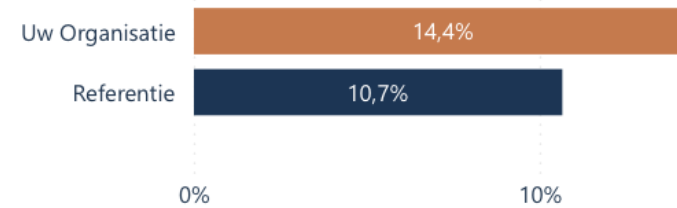
Overheadformatie vergeleken met andere gemeenten

ICT-kosten

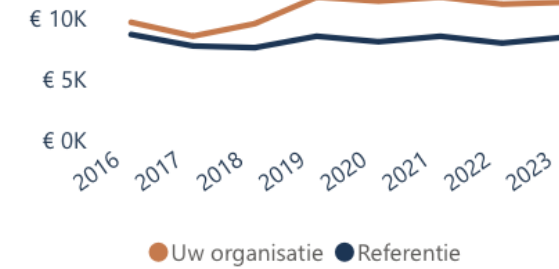
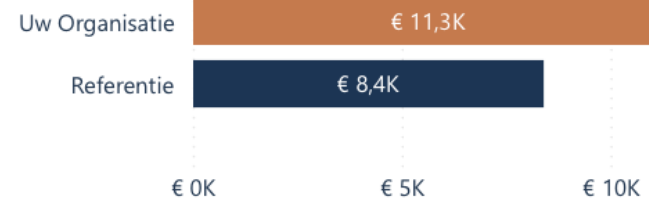
ICT kosten t.o.v. de apparaatskosten (excl. procesautomatisering)

Eenheid: %

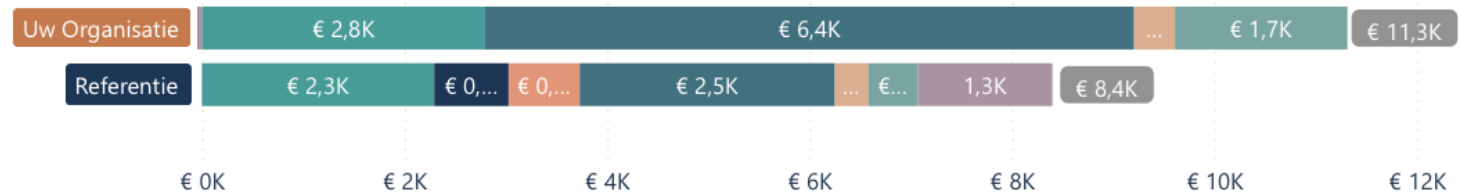
ICT-kosten per te servicen medewerker

Eenheid: €

Opbouw ICT-kosten per te servicen medewerker

Eenheid: €

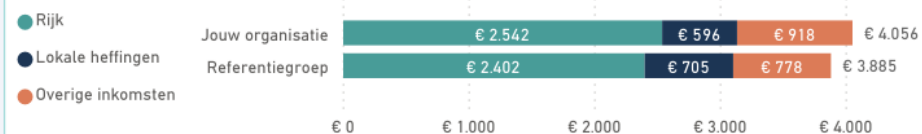

Peroneelskosten Inhuur en Uitbesteding Aanschaf en Onderhoud Aanschaf en Onderhoud Telefonie en Data Afschrijving op ICT Overige ICT kosten

Vergelijking kosten en inkomsten

Resultaat	Jouw gemeente	€ 4.056	-	€ 4.030	=	€ 26
		Inkomsten		Uitgaven		Resultaat
	Referentiegroep	€ 3.885	-	€ 3.685	=	€ 196
		Inkomsten		Uitgaven		Resultaat

Inkomsten per bron

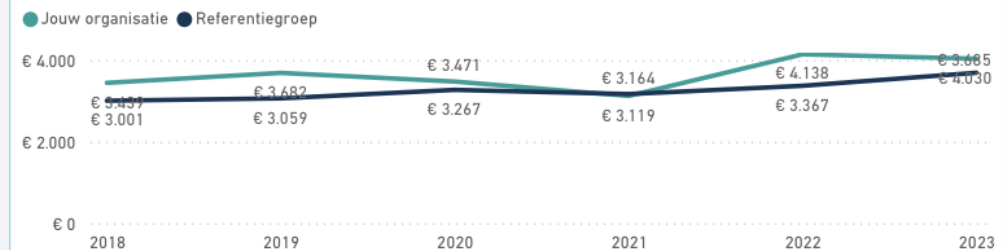
Lokale heffingen

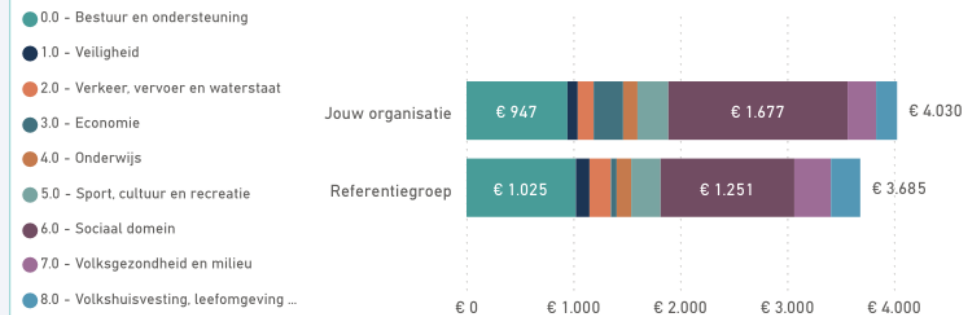
Overige inkomsten

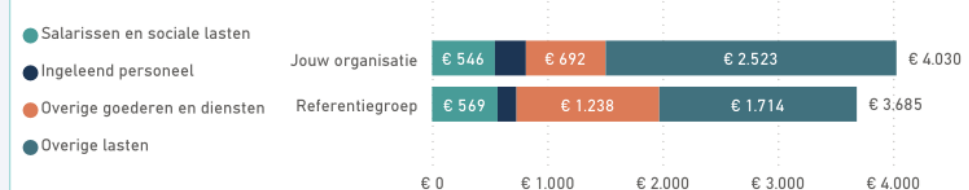
Uitgaven per jaar

Uitgaven per hoofdtakveld

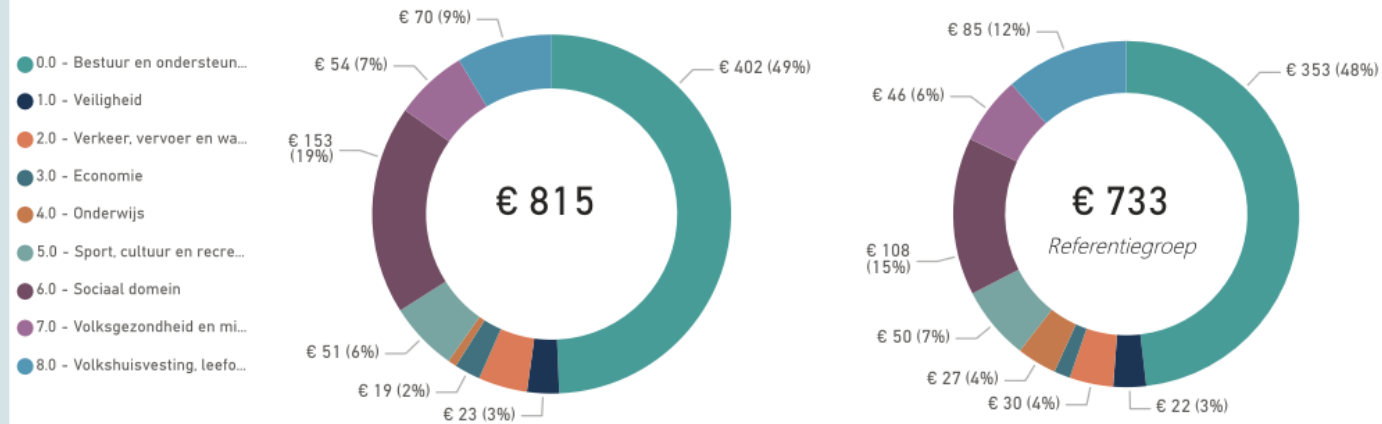

Uitgaven per kostensoort

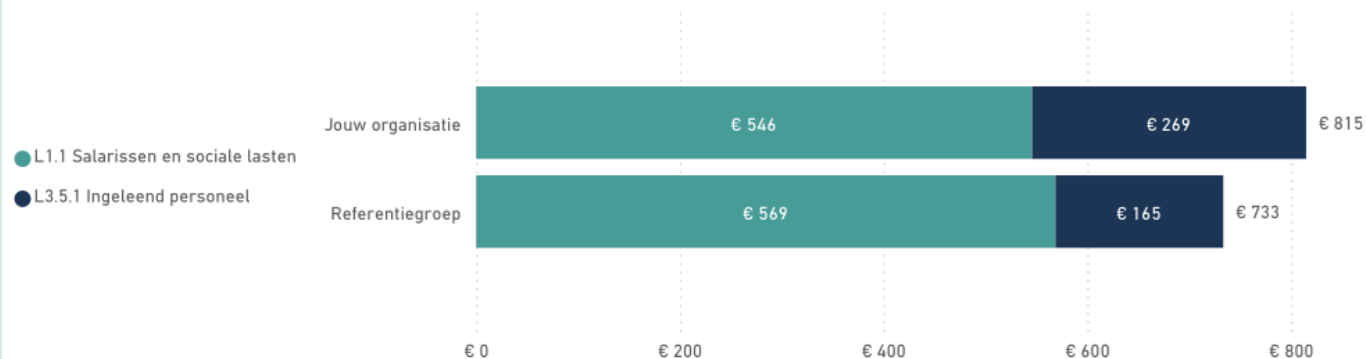

Vergelijking personele kosten

Personele lasten per inwoner per taakveld

Personele lasten per inwoner per categorie

Venster: startpunt voor een meer rationeel gesprek

- Venster draagt bij aan het verbeteren van de prestaties van de publieke sector door kennis van en ervaring met bedrijfsvoering met elkaar te delen.
- Leren door te vergelijken.
- Met Venster voor Bedrijfsvoering bieden wij een platform van, voor en door de overheid om dit proces te faciliteren. Gemeenten, RBB-groep en waterschappen.

Venster

- Website: www.venster.nl
- LinkedIn

Mark Huijben: Mark.Huijben@ictu.nl +31 6 21169542

Walter Huith: Walter.huith@ictu.nl +31 6 46005820